

SALLY ROONEY

Conversatii,

CU PRIETENI

1

Bobbi și cu mine am întâlnit-o pe Melissa pentru prima dată la o seară de poezie, unde am recitat împreună. Melissa ne-a făcut o poză în fața barului, cu Bobbi fumând și cu mine, stingherită, ținându-mi încheietura mâinii stângi cu dreapta, de parcă mi-ar fi fost teamă c-o s-o ia din loc, desprinzându-se de corp. Folosea un aparat foto profesional, din ăla mare, la care avea un săculeț plin c-o droaie de obiective speciale. Fuma și vorbea în timp ce ne făcea poze. Sporovăia despre interpretarea noastră, iar noi trăncăneam despre lucrările ei, de care aflaserăm de pe net. Pe la miezul nopții s-a-nchis barul. Atunci a-nceput și ploaia, iar Melissa ne-a zis că suntem bine-venite la ea acasă, dacă vrem să mai bem ceva.

Ne-am aruncat toate într-un taxi și ne-am pus centurile de siguranță. Bobbi stătea la mijloc, întoarsă către Melissa, cu care făcea conversație, așa că îi puteam vedea ceafa și urechiușele, ca niște lingurițe. Melissa i-a dat șoferului o adresă undeva, în suburbi, în Monkstown, iar eu am întors capul spre geam.

La radio s-a auzit o voce care spunea niște vorbe: anii optzeci... pop... clasici. Apoi au băgat un *jingle*. Aveam emoții, dar eram pregătită pentru provocarea de a merge acasă la o necunoscută, gândindu-mă deja la complimente și anumite expresii ale feței, care să garanteze un comportament fermecător.

Casa era un duplex din cărămidă roșie, cu un sicomor în curte. În lumina felinarelor, frunzele păreau portocalii și artificiale. Îmi plăcea la nebunie să văd cum arată casele oamenilor, mai ales ale acelor oarecum celebri, așa, ca Melissa. Am decis imediat să rețin tot ce pot legat de casa ei, pentru ca ulterior s-o descriu altor prieteni de-ai noștri, iar Bobbi să confirme.

Când Melissa ne-a invitat înăuntru, un cocker femelă, mic, și roșcat, a străbătut în goană holul spre noi și a-nceput să latre. În hol era cald și luminile erau aprinse. Lângă ușă se afla o măsuță joasă pe care cineva lăsase o grămăjoară de mărunțiș, o perie de păr și un tub de ruj cu capacul desfăcut. O reproducere după Modigliani, nud de femeie culcat, atârna deasupra scărilor. Mi-am zis: e ditamai casa. O întreagă familie ar putea locui aici.

Avem musafiri, a strigat Melissa către capătul holului.

Nu a apărut nimeni, așa că am urmat-o în bucătărie. Îmi aduc aminte că am zărit un bol din lemn închis la culoare, plin cu fructe coapte, și că am remarcat pavilionul de sticlă. Oameni bogați, m-am gândit. Pe vremea aia mă gândeam mereu la oamenii bogați.

Cățelușa ne-a urmat în bucătărie, amușinând printre picioarele noastre, dar Melissa a ignorat-o, așa că și noi am făcut la fel.

Vin? a întrebat Melissa. Alb sau roșu?

A turnat în niște pahare de dimensiunea unor castroane și ne-am așezat toate trei în jurul unei mese scunde. Ne-a întrebat cum am început să colaborăm pentru spectacolele de recitare în duet. Tocmai absolviserăm anul trei la facultate, însă recitam împreună de când eram colege de școală. Examenele abia se terminaseră. Era sfârșit de mai.

Melissa avea aparatul foto pe masă și, din când în când, îl lua și mai făcea câte o poză, râzând cu un aer autoironic de faptul că era „dependentă de muncă”. Și-a aprins o țigară și a scuturat-o de marginea unei scrumiere kitsch. În casă nu mirosea deloc a tutun, așa că m-am întrebat dacă obișnuia să fumeze vreodată înăuntru.

Mi-am făcut prietene noi, a zis.

În ușa bucătăriei apăruse soțul ei. Ne-a salutat ridicând mâna, iar câinele a început să latre, să chelălăie și să alerge în cerc.

Ea e Frances, a spus Melissa. Iar ea e Bobbi. Sunt poete.

El și-a scos o sticlă de bere din frigider și a deschis-o de marginea blatului.

Hai și stai cu noi, i-a zis Melissa.

Mda, mi-ar plăcea, da' ar trebui s-apuc să dorm un pic înainte să mă urc în avion.

Cățelușa a sărit pe un scaun de bucătărie, lângă bărbat, care stătea în picioare. A întins absent o mână și a mângâiat-o pe cap. A întrebat-o pe Melissa dacă a hrănit animalul și ea i-a răspuns că nu. A luat cățelușa în brațe și a lăsat-o să-l lingă pe gât și pe barbă. A zis apoi c-o va hrăni el și a dispărut pe ușa bucătăriei așa cum venise.

Nick filmează mâine dimineață în Cardiff, ne-a informat Melissa.

Știam deja că soțul ei e actor. El și Melissa erau fotografiați mereu la varii evenimente, iar noi aveam prieteni ai prietenilor care îi cunoscuseră. Avea o față impunătoare, distinsă, iar la trup arăta de parcă ar fi putut lejer s-o țină pe Melissa într-o mână și cu cealaltă să-i bată pe răufăcători.

E foarte înalt, a remarcat Bobbi.

Melissa a zâmbit ca și cum „înalt“ ar fi fost un eufemism pentru ceva, însă nu neapărat un lucru flatant. Conversația și-a urmat cursul. Ne-am lansat într-o scurtă discuție despre guvern și Biserica Catolică. Melissa ne-a întrebat dacă suntem religioase, iar noi am răspuns că nu. Ne-a zis că anumite evenimente, cum ar fi nunțile, ori înmormântările, i se par „reconfortante într-un mod sedativ“. Sunt ceva ce ține de comuniune, a spus. Asta-i o chestie mișto pentru individualiștii nevrotici. În plus, am mers la școală în cadrul unei mânăstiri, deci încă mai știu pe de rost majoritatea rugăciunilor.

Și noi am mers la o astfel de școală, a zis Bobbi. Am avut ceva probleme.

Melissa a rânjit și a spus: cam ce fel?

Păi, eu sunt gay, a zis Bobbi. Iar Frances e comunistă.

Și nu cred că mai știu vreo rugăciune, am adăugat.

Am stat mult la taclale, la un pahar. Țin minte că am vorbit de poeta Patricia Lockwood, pe care o admiram și, de asemenea, despre ceea ce Bobbi numea cu dispreț „feminismul discriminării salariale“. Am început să mă simt un pic obosită și amețită. Nu-mi venea nimic spiritual în minte și-mi era foarte greu să-mi compun o mină care să exprime simțul umorului. Cred că am râs și am dat din cap la greu. Melissa ne-a spus că lucrează la un nou volum de eseuri. Bobbi îl citise pe primul, însă nu și eu.

Nu e foarte bun, mi-a mărturisit Melissa. Stai să-l vezi pe următorul.

Pe la ora trei, ne-a condus în camera de oaspeți și ne-a spus ce bine-i pare că ne-a cunoscut și cât de mult se bucură că rămânem peste noapte. Ne-am băgat în pat, iar eu am început să mă holbez la tavan, simțindu-mă foarte beată. Camera se învârtea în ture scurte. Cum îmi reglam privirea după o tură, începea imediat alta. Am întrebat-o pe Bobbi dacă are aceeași problemă, dar mi-a zis că nu.

E grozavă, nu crezi? a întrebat Bobbi. Melissa.

Îmi place, am răspuns.

Îi auzeam vocea pe coridor și pașii prin camere. La un moment dat, câinele a lătrat și ea a strigat ceva și pe urmă a intervenit glasul soțului. Dar după asta am adormit. Nu l-am auzit când a plecat la aeroport.

/

Bobbi și cu mine ne întâlniserăm în gimnaziu. Pe vremea aia Bobbi era foarte arogantă și una, două era reținută după ore pentru acele abateri disciplinare numite în școala noastră „perturbarea procesului de predare și învățare“. Când aveam vreo șaisprezece ani și-a făcut piercing și s-a apucat de fumat. Nimeni n-o plăcea. Odată a fost exmatriculată temporar pentru că a scris pe perete, lângă un crucifix din ipsos: „mă fut în el de patriarhat“. N-a existat niciun sentiment de solidaritate legat de acest incident. Bobbi a fost catalogată drept teribilistă. Până și eu a trebuit să recunosc faptul că procesul de predare și învățare a fost mult mai liniștit în săptămâna cât a lipsit ea.

Când aveam șaptesprezece ani a trebuit să participăm la o seară dansantă pentru strângere de fonduri, în sala de festivități a școlii, unde un glob de discotecă spart arunca luminițe pe tavan, și geamurile erau străjuite de bare metalice. Bobbi purta o rochie de vară frivolă și părea nepieptănată. Era radioasă și emana atracție, ceea ce presupunea un efort serios din partea tuturor ca s-o ignore. I-am spus că-mi place rochia ei. Mi-a oferit

niște vodcă din sticla de Coca-Cola pe care o avea la ea și mi-a întreat dacă restul școlii era încuiat. Am verificat ușa de la intrarea de serviciu și am constatat că era deschisă. Toate luminile fuseseră stinse și nimeni nu se afla prin zonă. Se auzea zumzetul muzicii prin podele, ca și cum ar fi sunat telefonul cuiva. Bobbi mi-a mai dat niște vodcă și m-a-ntreat dacă-mi plac fetele. Era foarte simplu să te porți dezinhibat în preajma ei. Am zis doar atât: sigur.

Nu trădam loialitatea nimănui devenind iubita lui Bobbi. N-aveam nicio prietenă apropiată, iar pauzele de prânz mi le petreceam citind manuale școlare în bibliotecă. Îmi plăceau celelalte fete, le lăsam să-și copieze temele de la mine, însă eram singură și nu mă simțeam demnă de o prietenie adevărată. Întocmeam liste cu lucrurile pe care trebuia să le modific în bine la persoana mea. După ce am început să mă întâlnesc cu Bobbi, totul s-a schimbat. Nimeni nu mi-a mai cerut vreodată temele. În pauza de prânz ne plimbam prin parcare ținându-ne de mână, iar oamenii își întorceau privirea, plini de răutate. Era distractiv; pentru prima oară în viața mea mă distram.

După ore ne întindeam la ea în cameră și ascultam muzică și analizam motivele pentru care ne apreciam reciproc. Purtam discuții lungi și intense, iar mie mi se păreau atât de importante, încât, seara, îmi notam din memorie anumite părți din ele, în secret. Atunci când Bobbi vorbea despre mine, era ca și cum m-aș fi văzut

în oglindă pentru prima dată. Și în oglinzile reale începusem să mă privesc mult mai des. Mi se trezea interesul pentru corpul meu și pentru fața mea, chestie care nu se întâmplase înainte. O întrebam pe Bobbi lucruri cum ar fi: am picioare lungi? Sau scurte?

La serbarea de absolvire a școlii s-a pus în scenă o piesă și am jucat împreună. Unii părinți au plâns, dar kolegele noastre de clasă s-au uitat lung pe geamurile sălii de festivități sau au șușotit între ele. Câteva luni mai târziu, după un an de relație, m-am despărțit de Bobbi.

/

Melissa voia să ne facă portretul într-un articol. Ne-a dat un e-mail întrebându-ne dacă eram interesate și a trimis atașat o parte din fotografiile făcute în fața barului. Singură în cameră, am descărcat fișierul și am deschis una dintre fotografii în *full screen*. Bobbi se uita la mine malițios, cu țigara în mâna dreaptă și cu stânga trăgându-și etola de blană. Alături de ea, arătam plictisită și ciudată. Am încercat să-mi închipui numele meu scris într-un articol ilustrat, cu font Serif îngroșat. Am decis c-o să mă străduiesc mai mult s-o impresionez pe Melissa la următoarea întâlnire. Bobbi m-a sunat aproape imediat după ce a sosit e-mailul.

Ai văzut pozele? a întreat. Cred că m-am îndrăgostit de ea.

Cu o mână țineam telefonul, iar cu cealaltă măream fața lui Bobbi pe ecran. Era o imagine de o calitate foarte bună, dar i-am dat zoom până au apărut pixelii.

Poate că te-ai îndrăgostit de mecla ta, i-am zis.

Faptul că am o meclă mișto nu înseamnă că-s narcisistă.

Am lăsat-o baltă. Încă mai dădeam zoom fotografiei. Știam că Melissa scrie pentru câteva site-uri literare importante și că lucrările ei sunt foarte răspândite online. Publicase un eseu celebru despre Oscaruri, pe care toată lumea îl posta din nou în fiecare an, cu ocazia decernărilor. Uneori scria despre personaje locale, artiști care-și vindeau munca pe Grafton Street sau cântăreți stradali din Londra, toate aceste articole fiind însoțite de fotografii frumoase ale subiecților, care arătau umani și plini de „personalitate“. Am micșorat imaginea la dimensiunea ei reală și am încercat să mă uit la fața mea ca și cum aș fi fost un oarecare de pe internet, care dă peste fotografie. Era o față albă și rotundă, cu sprâncenele arcuite, cu privirea întoarsă de la obiectiv și ochii aproape închiși. Până și eu îmi dădeam seama ce fel de caracter am.

I-am răspuns la e-mail și i-am zis că suntem încântate de propunere, iar ea ne-a invitat la cină, ca să discutăm despre arta noastră și să mai facem niște poze. M-a-ntrebat dacă pot să-i dau câteva din poeziile mele și i-am trimis vreo trei, patru bucăți dintre cele mai reușite. Sub pretextul că ar trebui să alegem

ce să purtăm la cină, am discutat cu Bobbi pe larg ce anume o să poarte ea la cină. Am stat tolănită la mine-n cameră urmărind-o cum se studiază în oglindă, tot aranjându-și şuvițe de păr din spate în față și invers, cu un aer critic.

Deci, spui că te-ai îndrăgostit de Melissa, am zis.

Ceea ce vreau să spun este că mi s-a pus pata.

Știi că e măritată.

Crezi că nu mă place? a întrebat Bobbi.

În fața oglinzii, ținea ridicată una dintre cămășile mele din bumbac flanelat.

Cum adică să-i placă de tine? am spus. Vorbim serios sau facem mișto?

În principiu vorbesc serios. Am senzația că mă place.

În sensul unei aventuri extraconjugale?

Bobbi râse și-atât. În general, când discut cu alți oameni, mă prind dacă e cazul să-i iau în serios sau nu, dar cu Bobbi mi-era imposibil. Niciodată nu dădea semne că ar vorbi absolut serios sau absolut în glumă. Prin urmare, învățasem să adopt o atitudine zen de acceptare a dubioșeniilor pe care le debita. Am privit-o cum își dă jos bluza și-și pune cămașa albă. Își sufleca mânecile cu grijă.

Frumos? zise. Sau oribil?

Frumos. Arăți bine.

„Bobbi și cu mine“ – așa începe Frances să povestească despre relația sa cu cea mai bună prietenă, care îi fusese pentru o vreme și iubită. Ea se vede pe sine ca pe o jumătate din întregul pe care îl constituie această relație, disecată brutal de onest și pusă în raport cu celelalte relații pe care Frances încearcă să le aibă.

Sally Rooney inventează și propune un nou limbaj prin care oamenii, legați unii de alții prin atașament sau iubire, să reușească să comunice și să supraviețuiască împreună. Ce se află în spatele unei discuții obișnuite cu cea mai bună prietenă, cu iubitul, cu mama sau cu tatăl alcoolic? Până unde merge un om atunci când tot ce vrea este să fugă de sine? Sally Rooney pune în personajele sale câte puțin din tot ce am putea fi oricare dintre noi.

